Finansutskottets betänkande 1999/2000:FiU25

Gruppbaserade försäkringsrörelseregler (prop. 1999/2000:99)

1999/2000
FiU25

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande de i proposition 1999/2000:99 framlagda förslagen till ändringar i försäkringsrörelselagen (1982:713) och lagen (1972:262) om understödsföreningar.

I propositionen föreslås nya gruppbaserade rörelseregler för försäkringsbolag och understödsföreningar. Genom förslagen genomförs EG-direktivet om extra tillsyn över försäkringsföretag som ingår i en försäkringsgrupp (98/78/EG, försäkringsgruppsdirektivet). Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2001.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Propositionen

I proposition 1999/2000:99 föreslås att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713),
2. lag om ändring i lagen (1972:262) om understödsföreningar.

Propositionens lagförslag återfinns i *bilaga* till betänkandet.

Ingen motion har väckts i ärendet.

Utskottet

Propositionen

Europaparlamentet och rådet antog den 27 oktober 1998 ett direktiv om extra tillsyn över försäkringsföretag som ingår i en försäkringsgrupp (98/78/EG, försäkringsgruppsdirektivet).

EG:s hittillsvarande regler för solvenstillsyn är begränsade till den finansiella situationen i de enskilda försäkringsföretagen. Det saknas regler om hur ett försäkringsföretags ekonomiska ställning påverkas av soliditeten i andra företag med ägarrelationer till försäkringsföretaget. Direktivet syftar till att ge tillsynsmyndigheterna bättre möjligheter att bedöma ett försäkringsföretags ekonomiska ställning – i första hand storleken och kvaliteten på dess kapitalbas – med beaktande av dotterföretag och andra närstående företag. Konsumentskyddet stärks genom att skyddet för försäkringstagarnas till-

gångar och försäkringsföretagens möjligheter att infria åtagandena enligt försäkringsavtalen ökas.

Förslagen innebär att försäkringsföretagens ansvar för den finansiella stabiliteten – med hänsyn till relationerna med närstående företag och större ägare – tydliggörs, samtidigt som Finansinspektionens möjligheter att bedriva gruppbaserad tillsyn stärks. Detta leder till ett ökat skydd för försäkringstagarnas tillgångar och därigenom till att försäkringsföretagens åtaganden enligt försäkringsavtal kan infrias i än högre utsträckning.

En försäkringsgrupp utgörs av försäkringsföretaget, dotterföretag och intresseföretag. Dessutom beaktas bl.a. moderföretag som är försäkringsholdingföretag, utländska försäkringsföretag samt större ägare till företag i gruppen.

I propositionen föreslås bl.a. en ny rörelseregel som innebär att försäkringsbolag och understödsföreningar skall ha god kontroll över affärshändelser och avtal med andra företag som ingår i en försäkringsgrupp, så att kraven enligt stabilitetsprincipen för försäkringsrörelse kan tillgodoses.

Försäkringsbolag och understödsföreningar skall också beräkna en gruppbaserad ekonomisk ställning med hänsyn till de andra företagen i försäkringsgruppen (gruppbaserad kapitalbas och solvensmarginal) enligt vissa alternativa beräkningsmetoder.

För försäkringsbolag som har ett eller flera dotter- eller intresseföretag som är försäkringsföretag införs ett nytt gruppbaserat kapitalkrav. Detta skall bestämmas och sanktioneras enligt regler liknande dem som gäller för kapitalkrav på individuell nivå.

Väsentliga affärshändelser och avtal med andra företag i gruppen samt beräkningen av den gruppbaserade ställningen skall sammanställas i en gruppbaserad redovisning som skall ges in till Finansinspektionen. I vissa fall kan inspektionen medge undantag från skyldigheten att upprätta en sådan redovisning.

För att säkerställa innehållet i den gruppbaserade redovisningen lämnas också förslag om skyldighet för andra företag inom gruppen att lämna den information som behövs för denna redovisning. Det föreslås vidare att inspektionen ges en möjlighet att i vissa fall inhämta eller kontrollera informationen.

En ny regel om tystnadsplikt föreslås för information som mottagits av de försäkringsbolag eller understödsföreningar som skall upprätta den gruppbaserade redovisningen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2001.

Genomförandet av försäkringsgruppsdirektivet påverkar Finansinspektionens arbete på ett sådant sätt att regeringen anser att Finansinspektionen bör tillföras mer resurser. I den resursförstärkning fr.o.m. budgetåret 2000 som Finansinspektionen fått har hänsyn tagits till förslagen i denna proposition.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Hemställan

Utskottet hemställer

beträffande *gruppbaserade försäkringsrörelseregler*

att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:99 antar de av regeringen framlagda förslagen till

dels lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713),

dels lag om ändring i lagen (1972:262) om understödsföreningar.

Stockholm den 4 maj 2000

På finansutskottets vägnar

Jan Bergqvist

I beslutet har deltagit: Jan Bergqvist (s), Mats Odell (kd), Gunnar Hökmark (m), Bengt Silfverstrand (s), Lisbet Calner (s), Johan Lönnroth (v), Lennart Hedquist (m), Sonia Karlsson (s), Fredrik Reinfeldt (m), Carin Lundberg (s), Sven-Erik Österberg (s), Siv Holma (v), Per Landgren (kd), Matz Hammarström (mp), Lena Ek (c), Karin Pilsäter (fp) och Gunnar Axén (m).

Propositionens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713)

Innehållsförteckning

Sammanfattning 1
Propositionen 1
Utskottet 1
Propositionen 1
Finansutskottets ställningstagande 2
Hemställan 3

Bilaga
Propositionens lagförslag 4
1 Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713) 4
2 Förslag till lag om ändring i lagen (1972:262) om understödsföreningar 11

Elanders Gotab, Stockholm 2000